Образецът на частична предварителна оценка на въздействието влиза в сила от 01 януари 2021 г.

Частична предварителна оценка на въздействието	
Институция: **Министерство на финансите**	**Нормативен акт:** Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за Фискален съвет и автоматични коригиращи механизми
○ Не е включен в законодателна/оперативна програма на Министерския съвет	◉ Включен е в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за: **2026 г.**
Лице за контакт: Ренета Михайлова, директор на дирекция „Европейски въпроси и политики“	**Телефон и ел. поща:** Тел.: 02/ 9859 2193 Ел. поща: secretary.evp@minfin.bg

1. Проблеми за решаване:

Проблем 1 „Липса на правна уредба, въвеждаща изискванията към независимите фискални институции на Директива (ЕС) 2024/1265 на Съвета от 29 април 2024 година за изменение на Директива 2011/85/ЕС относно изискванията за бюджетните рамки на държавите членки, изпълняваща с Регламент (ЕС) 2024/1263 и Регламент (ЕС) 2024/1264, както и отговаряща на препоръките на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие и Европейската комисия“

Директива 2011/85/ЕС на Съвета относно изискванията за бюджетните рамки на държавите членки бе приета през 2011 г. като част от законодателния пакет за укрепване на рамката за икономическото управление на ЕС, известна като Пакт за стабилност и растеж (ПСР). Директивата въвежда минимални изисквания за системите за бюджетно счетоводство и статистическа отчетност, правила и процедури за изготвяне на прогнози за бюджетното планиране, специфични за всяка държава числови фискални правила съответстващи на Пакта за стабилност и растеж, средносрочни бюджетни рамки и механизми, които регулират фискалните отношения между публичните органи в различните подсектори на сектора на държавното управление. По отношение на институционалната рамка тя изисква ефективен мониторинг на спазването на фискалните правила, осъществяван от независими или функционално автономни органи бюджетните органи, като по този начин поставя основата за създаването на независими фискални институции в държавите членки.

През 2024 г. бе реформирана рамката за икономическо управление, в рамките на която бе приета част като бе приета Директива (ЕС) 2024/1265 на Съвета за изменение на Директива 2011/85/ЕС.

Основните нови моменти, въведени с Директива (ЕС) 2024/1265, са свързани с укрепване на ролята на средносрочното бюджетно планиране, засилване на функциите и независимостта на независимите фискални институции, повишаване на прозрачността и обхвата на фискалната отчетност, както и въвеждане на изисквания за отчитане на макрофискалните рискове, включително на тези, произтичащи от климатичните промени и природните бедствия. Измененията целят по-голяма устойчивост, предвидимост и съгласуваност на националните

фискални рамки с реформирания ПСР. **Промените, въведени с Директива (ЕС) 2024/1265 и имащи отношение към независимите фискални институции, са регламентирани в чл. 4, параграф 6, чл. 6, буква б) и чл. 8а от Директива 2011/85/ЕС. За по-голяма яснота в настоящия доклад за частична предварителна оценка на въздействието позоваванията се правят към съответните разпоредби от консолидирания вариант на Директива 2011/85/ЕС в редакцията им след изменението.**

Срокът за въвеждане изискванията на Директива (ЕС) 2024/1265 в националните си законодателства на държавите членки изтече на 31.12.2025 г.
Доколкото обаче промените изискват синхронизираното изменение на два закона - Закона за публичните финанси и Закона за Фискален съвет и автоматични коригиращи механизми, което налага цялостен преглед на правилата, процедурите, сроковете, структурата, съдържанието и времевия обхват на националните бюджетни документи и съответствието на прогнозните фискални параметри, допускания и политики с тези, заложени в националните документи в рамките на Европейския семестър, беше необходимо допълнително време за тяхното изменение.

В допълнение към това през февруари 2026 г. Организацията за икономическо сътрудничество и развитие публикува своя Икономически преглед за България за 2026 г., в който се съдържа и оценка за работата и независимостта на Фискалния съвет на Република България. Организацията отчита, че Фискалният съвет има добър потенциал да повиши прозрачността на краткосрочната фискална политика и да подпомага планирането с оглед на дългосрочните предизвикателства, включително в областта на пенсионната система и разходите, насърчаващи икономическия растеж.

Според ОИСР, за да изпълнява ФС по-ефективно ролята си по поддържането на фискалната дисциплина националното законодателство следва да бъде приведено в съответствие с изискванията на Европейския съюз в тази област. В този контекст ФС следва да предоставя по-задълбочена независима оценка на макроикономическата среда, както и различни анализи, свързани с устойчивостта на публичните финанси.

В рамките на комуникацията си с Република България Европейската комисия също е отправила съображения относно институционалната уредба и функционирането на Фискалния съвет. По-конкретно се посочва, че нивото на публичност и комуникация на Фискалния съвет е ограничено, включително поради липсата на формализирана комуникационна стратегия и правила.

Комисията поставя въпроса за оперативната независимост на Фискалния съвет по отношение на назначаването и освобождаването на експертния състав, както и за задължението за регулярна външна оценка на дейността на Съвета. Допълнително се отбелязва, че в националната правна рамка все още не са въведени в пълнота всички задължения, произтичащи от измененията в приложимото европейско законодателство, включително възможността за участие при покана на председателя на Фискалния съвет в изслушвания в Народното събрание.

Настоящият законопроект адресира необходимостта от предприемането на мерки по транспониране в национално ниво на изискванията на промените в Директива (ЕС) 2011/85 в частта им относно независимите фискални институции чрез изменение и допълнение на Закона за Фискален съвет и автоматичните коригиращи механизми, както и необходимостта от осигуряване прилагането на двата регламента, част от реформирания ПСР, а именно Регламент (ЕС) 2024/1263 и Регламент (ЕС) 2024/1264.

Наред с това, измененията, предложени със законопроекта, в т.ч. разпоредбите, свързани с укрепване на независимостта, капацитета и публичната роля на Фискалния съвет, адресират в цялост отправените препоръки от Организацията за икономическо сътрудничество и развитие и Европейската комисия. Законопроектът включва и редица изменения, насочени към оптимизиране на вътрешната организация и дейността на Съвета.

Проблем 2 „Липса на правна уредба, въвеждаща изискванията към макроикономическото прогнозиране, произтичащи от членството на Република България в еврозоната“

В отговор на дълговата и финансова криза в еврозоната от 2009-2012 г., разкрила някои слабости в координацията и контрола върху националните бюджетни политики, Европейският съюз прие през 2013 г. пакет от два законодателни акта, с цел по-навременно и засилено наблюдение върху бюджетите на държавите от еврозоната и предотвратяване на прекомерни дефицити и рискове за финансовата стабилност. Единият от тях - Регламент (ЕС) № 473/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 година относно общите разпоредби за мониторинг и оценка на проектите за бюджетни планове и за гарантиране на коригирането на прекомерния дефицит на държавите членки в еврозоната - въвежда допълнителни изисквания към независимите фискални институции в държавите от еврозоната, като засилва ролята им за гарантиране на прозрачността и отчетността на бюджетния процес чрез въвеждане на изискване за **изготвяне или одобряване** на макроикономическите прогнози, които стоят в основата на бюджетния план, както и чрез наблюдение на спазването на правилата по ПСР. Тези изисквания надграждат функциите на независимите фискалните институции на държавите от ЕС, установени с Директива (ЕС) 2024/1265.

Република България официално се присъедини към еврозоната на 1 януари 2026 г., като стана двадесет и първият член на валутния съюз. Вследствие на това Регламент (ЕС) № 473/2013 е пряко приложим за България и съответно регламентираните в него изисквания по отношение на независимите фискални институции. По-конкретно, въвеждането на правилото независимите макроикономически прогнози, на които се базира националното многогодишно планиране или проектите на бюджетни планове, да бъдат **изготвяни или одобрявани** от независима фискална институция, налага изменение на съответните разпоредбите в ЗФСАКМ.

Проблем 3 „Неактуалност на автоматичните корективни механизми спрямо новата рамка за икономическо управление на ЕС“

В глава трета „Автоматични корективни механизми“ на действащия ЗФСАКМ са въведени автоматични корективни механизми по смисъла на чл. 3, параграф 1, б. „д” от Дял III от Договора за стабилност, координация и управление в икономическия и паричен съюз („Фискален пакт“), към който Република България е страна. По-конкретно, разпоредбите от глава трета на ЗФСАКМ уреждат механизъм за изготвяне и прилагане на коригиращ план при установено значително отклонение от **средносрочната бюджетна цел** за структурния дефицит или от стъпката за постигането ѝ. Целта на въвеждането на такъв механизъм е да се гарантира своевременно коригиране на отклоненията от установените до 2024 г. фискални правила и да се засили контролът върху провеждането на фискалната политика на държавите – страни по договора.

В този контекст следва да се има предвид, че с приетата реформа на ПСР през 2024 г. водещият индикатор при фискалното наблюдение стана растежът на нетните първични разходи, а средносрочната бюджетна цел отпадна като наблюдаван индикатор.

Отпадането на средносрочната бюджетна цел като наблюдаван индикатор в рамката за икономическо управление постави въпроса за целесъобразността от запазване в националното законодателство на разпоредби, уреждащи автоматични корективни механизми, предвид продължаващото действие на Договора за стабилност, координация и управление. В тази връзка бяха отправени запитвания до ЕК с искане за тълкуване. Според получено разяснение от Европейската комисия изискванията на Фискалния пакт са интегрирани в новата рамка за икономическо управление. Това се потвърждава и от съображение 42 от Регламент (ЕС) 2024/1263, съгласно което реформираният ПСР включва „в правото на Съюза същността на дял III („Фискален пакт“) от Договора за стабилност, координация и управление в икономическия и паричен съюз от 2 март 2012 г., в съответствие с член 16 от посочения договор.“

В допълнение, следва да се има предвид, че реформираната рамка за икономическо управление предвижда допълнителни механизми за наблюдение и контрол на фискалната политика спрямо

предходния вариант на ПСР. Съгласно реформираните правила отклоненията от плана на нетните разходи се записват в т. нар. „контролен общ баланс“, воден от ЕК. Тези записани отклонения се вземат предвид при оценяването на действащите фактори за стартиране на процедура по прекомерен дефицит. Освен това данните от контролния общ баланс биват вземани под внимание при изготвянето на техническа информация, съответно референтна траектория, от страна на ЕК, необходима за изготвянето на национален средносрочен фискално-структурен план.

Предвид гореизложеното, автоматичните корективни механизми, разписани в „Глава трета „Автоматични корективни механизми“ от ЗФСАКМ, вече не са актуални спрямо новата рамка за икономическо управление на ЕС, като засилените изисквания на реформирания ПСР премахват нуждата от предвиждането на други механизми за целите на наблюдение на фискалните правила в Република България.

2. Цели:

Цел 1 „Въвеждане на изискванията на Директива (ЕС) 2024/1265 на Съвета от 29 април 2024 година за изменение на Директива 2011/85/ЕС относно изискванията за бюджетните рамки на държавите членки, привеждане в съответствие с Регламент (ЕС) 2024/1263 и Регламент (ЕС) 2024/1264 и адресиране на препоръките на ОИСР и ЕК“

С предложения законопроект се въвеждат в българското законодателство изискванията на изменения с Директива (ЕС) 2024/1265 чл. 4, пар. 6 на Директива 2011/85/ЕС, с който се гарантира по-голяма прозрачност при сравняването на националните прогнози с тези на Европейската комисия, както и се осигурява тяхната обективна оценка от независим орган. Това се прави с изменение на чл. 6, ал. 1, т. 7 на ЗФСАКМ, с което се гарантира, че ФС изготвя последваща безпристрастна и цялостна оценка на макроикономическите и бюджетните прогнози на министъра на финансите. С действащите чл. 3, чл. 4, чл. 6, алинеи 4 и 5 от ЗФСАКМ, които запазват мястото си и след прилагане на предложения законопроект, законът е в съответствие и с новата чл. 6, буква б) на чл. 6 от Директива 2011/85/ЕС.

Измененията на ЗФСАКМ са в пълно съответствие и с новия чл. 8а на Директива 2011/85/ЕС, който урежда статута, функциите и гаранциите за независимост на независимите фискални институции. Това се прави с предложените изменения в чл. 6, ал. 1, точки 2, 8 и 9 от действащия ЗФСАКМ, създаването на нови т. 11 и 12, както и редакциите по ал. 2 от същия член. С това също така се гарантира, че Съветът изпълнява задълженията, вменени за независимите фискални институции от чл. 11, пар. 2, чл. 15, пар. 3, и чл. 23 от Регламент (ЕС) 2024/1263 и чл. 3, пар. 5 от Регламент (ЕС) 2024/1264.

Промени са направени във връзка с премахване на несъответствия на националното законодателство с Регламент (ЕС) 2024/1263 и Регламент (ЕС) 2024/1264 – напр. отпадането на чл. 6, ал. 1, т. 8 и 9, свързано с измененията в ПСР.

С нова т. 13 в чл. 6, ал. 1 се предоставя аналитична гъвкавост на Съвета, като му се дава възможност по собствена преценка да изготвя оценки, анализи и становища по въпроси извън изрично изброените в закона, доколкото това съответства на целите му. Това гарантира проактивност на институцията, като ѝ позволява своевременно да адресира възникващи фискални рискове и макроикономически предизвикателства.

Законопроектът предвижда с предложеното изменение на чл. 6, ал. 6, Съветът да изготви и методология, на базата на която ще изпълнява своите функции, като тя следва да осигурява обективност, последователност и съответствие с добрите европейски и международни практики.

С предложения законопроект се създава нова ал. 7 в чл. 6, която указва, че при покана председателят на Съвета и/или упълномощен от него член участва в заседания на комисии на Народното събрание или в пленарни заседания на Народното събрание. Това задължение произтича от чл. 8а на Директива 2011/85/ЕС.

Във връзка с укрепването на независимостта на Съвета и избягване на потенциални конфликти на интереси, вкл. политически, е предложената промяна в чл. 8, ал. 4, съгласно която член на Съвета не може да заема длъжност или да осъществява дейност в органи на държавната власт, органи на местното самоуправление или в други организации от публичния сектор, както и да извършва политическа или друга дейност, която засяга независимостта му, като това ограничение не се прилага за преподавателска и научноизследователска дейност във висши училища и научни организации, както и за участие в юридически лица с нестопанска цел, доколкото не е налице конфликт на интереси. С изменението на ал. 1 в същата разпоредба се разширява обхватът на професионалните области за членовете на Фискалния съвет с оглед повишаване на аналитичния капацитет и изготвянето на по-многостранни оценки.

В чл. 9 се въвежда задължение Съветът да провежда най-малко едно заседание месечно, като по този начин се регламентира в закона досегашната практика на Съвета.

С измененията в чл. 10 и чл. 11 се прецизира организацията на дейността на Съвета, що се касае до информирането на обществеността и органите по отношение на изготвените от него документи, както и взетите от него решения. Това е в съответствие с изискванията за прозрачност на Директивата, както и на препоръките на ОИСР и ЕК.

С промяна на чл. 12, ал. 2 се дава възможност Съветът да заседава и взема решения неприсъствено, като по този начин се въвеждат съвременните практики на работния процес и се дава гъвкавост като се премахват излишните административни пречки пред ефективността на органа.

В допълнение, в съответствие с Директивата, както и с препоръките на ОИСР и ЕК, се въвежда и регулярна външна оценка с предложените изменения на чл. 13 на ЗФСАКМ, като се въвежда и изискване Съветът да представя на Народното събрание изготвената оценка.

В чл. 14, ал. 1 се уреждат правила за архива и съхранението на работни материали, като по този начин се осигурява институционална памет.

С нова ал. 2 на чл. 14 се предвижда Съветът да изготви и приеме етичен кодекс, който установява основните принципи и правила за професионално, почтено, безпристрастно и законосъобразно поведение на членовете на Съвета и неговите служители, както и комуникационна стратегия, която урежда, наред с другото, правилата за медийни и публични изяви на членовете на Съвета.

С нов чл. 14а се гарантира достъп на Фискалния съвет до необходимата му информация, като се установява сключването на меморандуми за сътрудничество между Съвета и МФ, Съвета и МТСП и Съвета и МЗ. Меморандумите следва, освен другото, да организират съвместната работа на гореспоменатите институции, като установят етапите, сроковете и набора от показатели, които се вземат предвид при изпълнение на функциите на Съвета. В допълнение, с чл. 14а, ал. 2 изрично се позволява на Съвета да сключва меморандуми и с други организации с цел обмен на информация и експертиза, провеждане на съвместни изследвания и развитие на аналитичния капацитет.

С нов чл. 14б се регламентира изготвянето на годишен отчет за дейността на Съвета.

Гореизброените предложения за нови чл. 14, ал. 2, чл. 14а и чл. 14б, освен че въвеждат изискванията на Директива (ЕС) 2024/1265 в българското законодателство, водят до засилване на ролята на средносрочното бюджетно планиране и повишаване на прозрачността и разширяване на обхвата на дейността на Фискалния съвет.

Също така, с предложеното допълнение в чл. 15 назначаването и освобождаването на експертите да се извършва по предложение на председателя на Съвета, който е и техен пряк ръководител, се засилва оперативна автономност на Съвета и по този начин се постига съответствие с международните стандарти за независими фискални институции, отговаряйки на препоръките на ОИСР и ЕК относно необходимостта от подобряване на капацитета на Съвета.

Цел 2 „Синхронизиране на българското законодателство с приложимите и актуални спрямо новия Пакт за стабилност и растеж изисквания на Регламент (ЕС) № 473/2013, произтичащи от членството на Република България в еврозоната“

С предлаганите изменения се постига привеждане в съответствие на националното законодателство с разпоредбите на Регламент (ЕС) № 473/2013, произтичащи от членството на Република България в еврозоната, като се създават нормативни предпоставки за по-активна и ефективна роля на Фискалния съвет в повишаването на прозрачността и отчетността на бюджетния процес в съответствие с практиките в еврозоната.

Цел 3 „Рационализиране на закона в съответствие с новата рамка за икономическо управление на ЕС“

Чрез отпадането на разпоредбите за автоматичните коригиращи механизми (глава трета „Автоматични коригиращи механизми“ от действащия ЗФСАКМ) се постига актуализиране и рационализиране на закона в съответствие с новата рамка за икономическо управление на ЕС.

3. Заинтересовани страни:

Преки заинтересовани страни:

- Фискалният съвет;
- Народното събрание;
- Министерството на финансите;
- Юридически лица с нестопанска цел в сектора на икономиката, висши училища и научни организации (доколкото ЗИД на ЗФСАКМ им предоставя възможност да номинират членове на ФС).

4. Варианти на действие. Анализ на въздействията:

4.1. По проблем 1:

Вариант 1 „Без действие“:

При този вариант в националната правна рамка ще продължи да е налице липса на правна уредба, въвеждаща изискванията към независимите фискални институции на Директива (ЕС) 2024/1265 на Съвета от 29 април 2024 година за изменение на Директива 2011/85/ЕС относно изискванията за бюджетните рамки на държавите членки и отговаряща на отправените от Организацията за икономическо сътрудничество и развитие и Европейската комисия препоръки по отношение на Фискалния съвет на Република България. **Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:**

Не се очакват положителни въздействия от изпълнението на Вариант 1.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Прилагането на Вариант на действие 1 „Без действие“ ще има негативно въздействие, тъй като Република България ще е в неизпълнение на задължението да транспонира в националното си законодателство разпоредбите на Директива (ЕС) 2024/1265 на Съвета от 29 април 2024 година за изменение на Директива 2011/85/ЕС относно изискванията за бюджетните рамки на държавите членки. Това, освен че води до липса на пълна национална правна уредба за функционирането на Фискалния съвет в контекста на новите правила за икономическо управление на ЕС (ревизирания Пакт за стабилност и растеж, влязъл в сила на 30 април 2024 г.), ще доведе до предприемане на процедура за нарушение от страна на Европейската комисия срещу Република България във връзка с неизпълнение на задължението страната да нотифицира националните мерки, транспониращи гореупоменатата директива.

Препоръките на ОИСР и ЕК ще останат неадресирани, което освен репутационни щети за Република България и за Фискалния съвет, би означавало, че националната правна рамка ще остане несъобразена с утвърдените международни стандарти и добри практики относно функционирането на независимите фискални институции.

Вариант 2 „Приемане на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за Фискален съвет и автоматични корективни механизми“:

При този вариант на действие ще се гарантира постигане на цел 1, посочена в т. 2, а именно осигуряване транспонирането на разпоредбите на Директива (ЕС) 2024/1265 относно независимите фискални институции, с което ЗФСАКМ се привежда в съответствие с реформата на Пакта за стабилност и растеж и с актуализираните изисквания към бюджетните рамки на държавите членки.

Ще се адресират отправените от ОИСР и ЕК препоръки относно дейността на Фискалния съвет на Република България.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

При Вариант на действие 2 приемане на **законопроекта за изменение и допълнение на Закона Фискалния съвет и автоматични корективни механизми се постигат следните въздействия:**

- ✓ Транспонира се Директива (ЕС) 2024/1265 и по този начин се избягва процедура за нарушение;
- ✓ Допълва се обхватът на дейността на Фискалния съвет и се подобрява качеството на неговите анализи чрез разработване на методология и въвеждане на регулярни външни оценки.
- ✓ Подобрява се публичността и отчетността на Съвета чрез задължително публикуване на актовете му, както и чрез приемане на комуникационна стратегия, правила за работа и етичен кодекс.
- ✓ Намалява се политизацията при избора на членове чрез разширяване на кръга на номиниращите субекти, което създава предпоставки за по-експертен, прозрачен и балансиран подбор.
- ✓ Осигурява се съответствие с препоръките на ОИСР и ЕК.
- ✓ Укрепва се независимостта на Фискалния съвет.
- ✓ Подобрява се достъпът до информация и аналитичният капацитет.
- ✓ Засилва се ролята му в наблюдението на фискалната политика.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия

Не се очакват отрицателни въздействия.

Вариант 2 не предполага екологично въздействие върху заинтересованите страни.

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Не се предвиждат.

Административна тежест:

Не се очаква повишаване на административната тежест.

4.2. По проблем 2:

Вариант 1 „Без действие“:

При този вариант в националната правна рамка ще продължи да е налице липса на правна уредба, въвеждаща изискванията към макроикономическото прогнозиране, произтичащи от членството на Република България в еврозоната.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Не се очакват положителни въздействия от изпълнението на Вариант 1.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Прилагането на Вариант на действие 1 „Без действие“ ще има негативно въздействие, тъй като в националното законодателство няма да е уредено изпълнението на задължение на Фискалния съвет на Република България (а именно той да произвежда или оценява макроикономическите прогнози), което произтича от Регламент (ЕС) № 473/2013.

Вариант 2 „Приемане на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за Фискален съвет и автоматични корективни механизми“:

При този вариант на действие ще се гарантира постигане на цел 2, посочена в т. 2, а именно въвеждане на изискванията към макроикономическото прогнозиране, произтичащи от членството на Република България в еврозоната.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

При Вариант на действие 2 приемане на **законопроекта за изменение и допълнение на Закона Фискалния съвет и автоматични корективни механизми се постигат следните въздействия:**

- ✓ Спазва се изискването на Регламент (ЕС) № 473/2013 Фискалният съвет да одобрява макроикономическите прогнози на министъра на финансите.
- ✓ Повишава се прозрачността и обективността на макроикономическите и бюджетните прогнози чрез въвеждане на задължението за одобрение от Фискалния съвет.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия

Не се очакват отрицателни въздействия.

Вариант 2 не предполага екологично въздействие върху заинтересованите страни.

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Не се предвиждат.

Административна тежест:

Не се очаква повишаване на административната тежест.

4.3. По проблем 3:

Вариант 1 „Без действие“:

При този вариант в националната правна рамка ще продължи да е налице правна уредба, регламентираща наблюдението на национално ниво на индикатор, а именно средносрочната бюджетна цел, който е отпаднал от реформираната рамка за икономическо управление на ЕС.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Не се очакват положителни въздействия от изпълнението на Вариант 1.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Прилагането на Вариант на действие 1 „Без действие“ ще има негативно въздействие, тъй като националното законодателство ще продължи да предвижда наблюдението и спазването на средносрочна бюджетна цел. Това е в несъответствие с новата рамка за икономическо управление на ЕС, в която този индикатор е отпаднал, поради което оставането на средносрочната бюджетна цел и свързаните с нея автоматични корективни механизми би създало трудности при прилагането. Освен това следва да се отбележи, че новата рамка за икономическо управление предвижда наблюдение на всяко отклонение от плана на нетните разходи, както и коригиращ механизъм при значителни или натрупани отклонения (механизмът е по-подробно описан в т. 1), поради което отпада необходимостта от автоматични корективни механизми на национално ниво.

Вариант 2 „Приемане на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за Фискален съвет и автоматични корективни механизми“:

При този вариант на действие ще се гарантира постигане на цел 3, посочена в т. 2, а именно рационализиране на закона в съответствие с новата рамка за икономическо управление на ЕС.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

При Вариант на действие 2 „приемане на законопроекта за изменение и допълнение на Закона Фискалния съвет и автоматични корективни механизми се постигат следните въздействия"**:**

- ✓ Отпадат автоматичните корективни механизми, като по този начин се рационализира законът;
- ✓ Националната правна уредба се привежда в съответствие с новата рамка за икономическо управление.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия

Не се очакват отрицателни въздействия.

Вариант 2 не предполага екологично въздействие върху заинтересованите страни.

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Не се предвиждат.

Административна тежест:

Не се очаква повишаване на административната тежест.

5. Сравняване на вариантите:

Степени на изпълнение по критерии: 1) висока; 2) средна; 3) ниска.

5.1. По проблем 1:

		ариант **Без действие“**	**ариант 2**
Ефективност	Цел 1: Въвеждане на изискванията на Директива (ЕС) 2024/1265 на Съвета от 29 април 2024 година за изменение на Директива 2011/85/ЕС относно изискванията за бюджетните рамки на държавите членки, както и привеждане в съответствие с Регламент (ЕС) 2024/1263 и Регламент (ЕС) 2024/1264 и адресиране на препоръките на ОИСР и ЕК	ниска	висока

Ефикасност	Цел 1: Въвеждане на изискванията на Директива (ЕС) 2024/1265 на Съвета от 29 април 2024 година за изменение на Директива 2011/85/ЕС относно изискванията за бюджетните рамки на държавите членки, както и привеждане в съответствие с Регламент (ЕС) 2024/1263 и Регламент (ЕС) 2024/1264 и адресиране на препоръките на ОИСР и ЕК	ниска	висока
Съгласуваност	Цел 1: Въвеждане на изискванията на Директива (ЕС) 2024/1265 на Съвета от 29 април 2024 година за изменение на Директива 2011/85/ЕС относно изискванията за бюджетните рамки на държавите членки, както и привеждане в съответствие с Регламент (ЕС) 2024/1263 и Регламент (ЕС) 2024/1264 и адресиране на препоръките на ОИСР и ЕК	ниска	висока

5.2. По проблем 2:

		ариант Без действие“	**ариант 2**
Ефективност	Цел 2: Синхронизиране на българското законодателство с приложимите и актуални спрямо новия Пакт за стабилност и растеж изисквания на Регламент (ЕС) № 473/2013, произтичащи от членството на Република България в еврозоната	ниска	висока
Ефикасност	Цел 2: Синхронизиране на българското законодателство с приложимите и актуални спрямо новия Пакт за стабилност и растеж изисквания на Регламент (ЕС) № 473/2013, произтичащи от членството на Република България в еврозоната	ниска	висока
Съгласуваност	Цел 2: Синхронизиране на българското законодателство с приложимите и актуални спрямо новия Пакт за стабилност и растеж изисквания на Регламент (ЕС) № 473/2013, произтичащи от членството на Република България в еврозоната	ниска	висока

5.3. По проблем 3:

	ариант	**ариант 2**

		Без действие“	
Ефективност	Цел 3: Рационализиране на закона в съответствие с новата рамка за икономическо управление на ЕС	ниска	висока
Ефикасност	Цел 3: Рационализиране на закона в съответствие с новата рамка за икономическо управление на ЕС	ниска	висока
Съгласуваност	Цел 3: Рационализиране на закона в съответствие с новата рамка за икономическо управление на ЕС	ниска	висока

6. Избор на препоръчителен вариант:

По проблеми 1, 2 и 3: Вариант 2

Препоръчва се избор на вариант 2, тъй като същият се отличава с висока ефективност, ефикасност и съгласуваност, което обуславя неговото предимство пред вариант 1.

6.1. Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

○ Ще се увеличи

○ Ще се намали

◉ Няма ефект

6.2. Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

○ Да

◉ Не

6.3. Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

○ Да

◉ Не

6.4. По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП) (включително по отделните проблеми)?

○ Актът засяга пряко МСП

◉ Актът не засяга МСП

6.5. Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

Не са идентифицирани рискове по прилагането на препоръчителния вариант.

7. Консултации:

○ Проведени са консултации

◉ Предстоят обществени консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове

В съответствие с чл. 26 от Закона за нормативните актове предстои провеждането на обществени консултации с гражданите и юридическите лица. Законопроектът ще бъде публикуван на интернет страницата на Министерството на финансите, както и на Портала за обществени консултации. Срокът за предложения и становища по проекта, публикуван за обществени консултации, ще бъде 30 дни.

8. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

◉ Да

○ Не

9. Изисква ли се извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?

○ Да

◉ Не

10. Приложения:

Без приложения.

11. Последваща оценка на въздействието:

Съгласно чл. 22, ал. 1 от Закона за нормативните актове органът, в чиято компетентност е изпълнението на нормативния акт, извършва последваща оценка на въздействието на новите закони, кодекси и подзаконови нормативни актове на Министерския съвет. В съответствие с чл. 22, ал. 2 от ЗНА последващата оценка на въздействието се извършва в срок 5 години след влизането в сила на новия закон, кодекс или подзаконов нормативен акт на Министерския съвет. При извършване на последващата оценка на въздействието на закона ще бъдат използвани всички данни и анализи на уредбата на ниво ЕС.

12. Информационни източници:

✓ Директива (ЕС) 2024/1265 на Съвета от 29 април 2024 година за изменение на Директива 2011/85/ЕС относно изискванията за бюджетните рамки на държавите членки;

✓ Директива 2011/85/ЕС относно изискванията за бюджетните рамки на държавите членки;

✓ Регламент (ЕС) 2024/1263 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2024 година за ефективна координация на икономическите политики и за многостранно бюджетно наблюдение и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета;

✓ Регламент (ЕС) 2024/1264 на Съвета от 29 април 2024 година за изменение на Регламент (ЕО) № 1467/97 за ускоряване и изясняване на прилагането на процедурата при прекомерен дефицит;

✓ Регламент (ЕО) № 1467/97 за ускоряване и изясняване на прилагането на процедурата при прекомерен дефицит;

✓ Регламент (ЕС) № 473/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 година относно общите разпоредби за мониторинг и оценка на проектите за бюджетни планове и за гарантиране на коригирането на прекомерния дефицит на държавите членки в еврозоната

✓ Икономически преглед на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие за България за 2026 г.;

✓ Доклад на Европейската комисия за капацитета и задачите на независимите фискални институции в ЕС от декември 2025 г.

13. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за извършването на частичната предварителна оценка на въздействието:

Име и длъжност: Ренета Михайлова, директор на дирекция „Европейски въпроси и политики“, Министерство на финансите

Дата: 31.08.2026 г.

X

Подпис: